

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและกำหนดกรอบการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
2. ผู้ปกครองกับการจัดการศึกษา
3. มาตรฐานการดำเนินการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
4. สภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ โดยทั่วไป การศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจซึ่งมีผู้กล่าวถึงแนวคิดไว้เป็นจำนวนมาก ดังนี้

นิชากร คุปตยานนท์ (2544 : 8) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง “ความรู้สึกรับชอบ ยินดีเต็มใจ หรือมีเจตคติที่ดีต่อบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ

รุ่ง แก้วแดง (2543 : 5) ให้ทัศนะว่า การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ นอกจากสามารถที่จะดูเรื่องคุณภาพให้บริการขององค์กรได้แล้ว ยังเป็นการประเมินคุณภาพขององค์กรในด้านอื่นๆ จากมุมมองของลูกค้าได้ด้วย ผลการวัดความพึงพอใจของลูกค้าสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างมากในการปรับปรุงองค์กร ได้แก่ เรื่องการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ ยุทธศาสตร์ วัฒนธรรม ข้อมูลเรื่องความพึงพอใจของลูกค้าสามารถที่จะนำมาใช้ประโยชน์มากมาย จนกล่าวได้ว่าทั้งองค์กรต้องมีการปรับการบริการกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า แม้การสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าจะเป็นเรื่องจำเป็นและทุกองค์กรต้องทำ แต่ในระบบราชการพบ ว่ายังมีการทำอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในระบบราชการของไทย

และข้าราชการหลายคนก็กล่าวกร้อเรียนอย่างมากตรงกันข้ามกับระบบราชการต่างประเทศ ซึ่งถือว่า มีคนให้ข้อมูลจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสามารถนำไปปรับปรุงงานขององค์กร สามารถ ออกแบบงานใหม่ให้สอดคล้องและตรงกับความต้องการของลูกค้าได้

หลุย จำปาเทศ (2533 : 26) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความต้องการได้บรรลุ เป้าหมาย พฤติกรรมที่แสดงออกมาก็จะมีความสุข สังเกตได้จากสายตา คำพูดและการแสดงออก
 สาโรช ไสยสมบัติ (2534 : 36) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่สำคัญของความพึงพอใจไว้ว่าความ พึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งช่วยให้งานประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็น งานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ นอกจากผู้บริหารจะดำเนินการให้ผู้ที่มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจใน การทำงานแล้ว ยังจำเป็นที่จะต้องดำเนินการที่จะทำให้ผู้ที่มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจด้วย เพราะความเจริญก้าวหน้าทางด้านบริการ ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่เป็นตัวบ่งชี้ก็คือ จำนวนผู้ ที่มาใช้บริการ ดังนั้น ผู้บริหารที่ชาญฉลาดจึงควรอย่างยิ่งที่จะศึกษาให้ลึกซึ่งถึงปัจจัยและ องค์กรประกอบต่างๆ ที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่มาใช้บริการเพื่อที่จะได้ใช้ เป็นแนวทางในการบริหาร องค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

จิรวิทย์ เศษจรัสศรี (2538 : 8) กล่าวว่า “ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับ ผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือเป็นความรู้สึก ขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

วิมลสิทธิ์ หริยางกุล (2526 : 23) กล่าวว่า “ความพึงพอใจเป็นการให้ค่าความรู้สึกของคน ที่สัมพันธ์กับโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายของสภาพแวดล้อม ค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อ สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน เช่น ความรู้สึก-ดี-เลว-พอใจ-สนใจ-ไม่สนใจ” เป็นต้น

กรรณิการ์ จันท์แก้ว (2538 : 14) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่า “ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบ ความรู้ทางบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความรู้สึกนี้เป็นความรู้สึกที่ แตกต่างจากความรู้สึกในทางบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับและความสุขนี้ สามารถทำให้เกิดความสุข หรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสุขเป็น ความรู้สึกที่สลับ ซับซ้อน และความรู้สึกนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกในทางบวกอื่นๆ

ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์ (2538 : 26) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือ ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความ ต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายนั้น ไม่ได้รับการตอบสนองความรู้ ทางการลบ ความรู้สึกที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับ ซับซ้อน และระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึก ทั้งสามนี้เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ โดยความพึงพอใจที่จะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพึงพอใจมี ความรู้สึกทางบวกมากกว่าความรู้สึกทางลบ สิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจของมนุษย์มักจะได้

ทรัพยากรหรือสิ่งเร้าการวิเคราะห์ระบบความพึงพอใจ คือการศึกษาว่าทรัพยากร หรือสิ่งเร้า แบบใดเป็นสิ่งที่ต้องการที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจและความสุขแก่มนุษย์ ความพึงพอใจจะเกิดได้มากที่สุด เมื่อมีทรัพยากรทุกอย่างเป็นที่ต้องการครบถ้วน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง เป็นการให้ค่าความรู้สึกของคนที่สัมพันธ์กับโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายของสภาพแวดล้อม ค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสภาพที่แตกต่างกัน เช่น ความรู้สึก-ดี-เลว-พอใจ-ไม่พอใจ-สนใจ-ไม่สนใจ และความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติบวกของบุคคลที่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ แต่ทั้งนี้บุคคลแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือเป็นความรู้สึก ขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ผู้ปกครองกับการจัดการศึกษา

ผู้ปกครองกับการจัดการศึกษา หมายถึง การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อเสริมสร้างศักยภาพการเลี้ยงดู ให้ถูกต้องและมีพัฒนาการที่ดี วิธีการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองนี้มีหลากหลายวิธีทั้งทางตรง ทางอ้อม การจัดการศึกษาอาจกำหนดเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม ขึ้นอยู่กับผู้ปกครองเป้าหมาย (“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542,” 2542 : 8)

1. ความหมายของคำว่า ผู้ปกครอง

จะพบว่าผู้ปกครองมาจากสถานะที่แตกต่างกันทั้งที่เป็นผู้มีความพร้อมที่จะเป็นผู้ปกครอง เช่น พ่อ แม่ และผู้ที่เป็นผู้ปกครองโดยภารกิจและหน้าที่ ด้วยลักษณะนี้ทำให้จำแนกผู้ปกครองได้อย่างน้อยเป็น 5 ประเภท คือ

1.1 ผู้ปกครองตามกฎหมาย พ่อและแม่จัดได้ว่าเป็นผู้ปกครองตามกฎหมาย เมื่อลูกเกิดมา พ่อแม่จะชอบหรือไม่ชอบก็ตาม กฎหมายกำหนดให้ผู้นั้นต้องเลี้ยงดูลูกจนโต บรรลุนิติภาวะ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ประกอบอาชีพได้ ด้วยกฎหมายนี้ในต่างประเทศเมื่อเด็กโตพ้นโรงเรียนมัธยมศึกษาแล้ว เด็กจะมีอิสระที่จะดูแลตนเองได้ ถือว่าพ้นภารกิจพ่อแม่ ผู้ปกครองไทยให้การดูแลแก่เด็กจนถึงโตเป็นผู้ใหญ่ จนถึงตายก็มี ผู้ปกครองตามกฎหมายมีความสัมพันธ์กับเด็กตามภารกิจหน้าที่ของผู้ปกครอง ซึ่งในหลายประเทศกำหนดว่าต้องให้การดูแลแก่เด็กเป็นอย่างดี

1.2 ผู้ปกครองโดยกฎหมาย หมายถึง ผู้ร้องขอต่อเจ้าหน้าที่กฎหมาย เพื่อเป็นผู้ ปกครอง เช่น ผู้ที่ขอเด็กมาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม การขอรับเป็นผู้ปกครองเด็ก โดยศาลสั่งความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับเด็ก โดยกฎหมายนี้ มีมากเท่ากับผู้ปกครองตาม

กฎหมายหรืออาจมีมากกว่า เพราะเป็นผู้ปกครองที่ต้องการเด็กมาดูแล มีความพร้อม และตั้งใจที่จะดูแลอย่างแท้จริง

1.3 ผู้ปกครองอุปถัมภ์ เป็นผู้ปกครองชั่วคราวที่รับเลี้ยงดูเด็ก ด้วยความรู้สึกเมตตาสงสาร อยากช่วยเหลือ เช่น ผู้ปกครองในสถานสงเคราะห์ ลักษณะของความผูกพันเป็นแบบผิวเผิน สิ่งที่เด็กได้จากผู้ปกครองอุปถัมภ์ คือกำลังใจ อาจมีความรักบ้างแต่ไม่ทั้งหมด

1.4 ผู้ปกครองทางชีวภาพ (Biological parent) เป็นผู้ปกครอง ที่เกิดขึ้นในยุคของเทคโนโลยีการผสมพันธุ์ในหลอดแก้ว ผู้ปกครองประเภทนี้มี 2 แบบ คือแบบแรกเป็นเจ้าของยีนส์ อีกแบบหนึ่งเป็นแบบฝากตั้งครรภ์ ทั้ง 2 แบบมีความผูกพันทางพันธุกรรมสูงแต่การเลี้ยงดูจะไปอยู่กับผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ปกครอง ซึ่งผู้ตั้งครรภ์อาจเป็นผู้ปกครองเองหรือไม่ก็ได้ ความสัมพันธ์กับเด็กจะมีลักษณะเช่นเดียวกับผู้ปกครองทั่วไป ที่เกิดจากความต้องการมีเด็ก

1.5 ผู้ปกครองโดยบังเอิญ พบได้ในกรณีที่เด็กหลงแล้วต้องรับเลี้ยงดู พ่อแม่เด็กตาย เด็กถูกนำมาฝากเลี้ยง ความเกี่ยวข้องผูกพันระหว่างเด็กและผู้ปกครองมีน้อยมาก แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปกครองซึ่งอาจดีมากหรือไม่ดี

2. จุดประสงค์ของการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง

สร้างเสริมความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กมีผู้ปกครองหลายคนที่ยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเด็ก บางครั้งจะรู้สึกว่าการแสดงออกของเด็กบางอย่างเป็นความผิดปกติ เช่น เด็กชอบเล่นซุกซน บางครั้งคือ ซึ่งการมีความรู้ที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจพฤติกรรมเด็ก และสามารถส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามวัยได้อย่างถูกต้อง สามารถสังเกตพฤติกรรมและปัญหาของเด็กอย่างเข้าใจ จำแนกได้ว่าการแสดงออกบางอย่างของเด็ก เป็นการแสดงออกที่เป็นปกติตามวัย แต่การแสดงบางอย่างไม่เป็นไปตามวัยอาจมีผลมาจากการเลี้ยงดู ภาวะของครอบครัว หรือสิ่งแวดล้อมสร้างเสริมความเข้าใจ บทบาทของผู้ปกครอง และอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อเด็ก การเป็นตัวอย่างแก่เด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม การเป็นผู้ตั้งสอนอบรม เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้โดยชอบ เด็กอาจเลียนแบบแต่ไม่เข้าใจ การสอนการชี้แนะยังเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำควบคู่ไปกับประสบการณ์ที่เด็กได้รับ เพื่อให้เด็กเข้าใจอย่างมีเหตุผล การเป็นตัวกระตุ้นและจูงใจ และแรงจูงใจ ให้เด็กได้คิด ได้เรียน มีวินัย และมีจริยธรรม การเป็นผู้สร้างเสริมบรรยากาศที่สุนทรีย์ของครอบครัว การเป็นผู้ให้คำปรึกษา

สร้างเจตคติที่ถูกต้องในการเลี้ยงดูเด็ก สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองในการดูแล
 เด็ก ผู้ปกครองบางคนเลี้ยงลูกได้ดี แต่ยังมีความรู้สึกว่าเลี้ยงยังไม่ถูกต้อง บางคนคิดว่าคน
 เลี้ยงลูกอย่างถูกต้องแล้ว ทำไมลูกมีปัญหา ความแตกต่างนำมาซึ่งความจำเป็นครูในฐานะผู้
 มีความรู้ความสามารถโดยตรงทั้งทางด้านเด็ก จิตวิทยาพัฒนาและการศึกษา จะสามารถให้
 แนวทาง แก่ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และเกิดความมั่นใจในการเลี้ยงดูลูก
 หรือเด็กของตน โดยเฉพาะผู้ปกครองที่อายุน้อยเป็นวัยรุ่น สร้างความร่วมมือในการพัฒนา
 เด็ก หรือบำบัดรักษา ผู้ปกครองต้องรับรู้ต่อกฎ กติกาปัญหาและพัฒนาการของเด็ก เพื่อการ
 สร้างเสริมเด็กที่ถูกต้อง ถ้าเป็นการบำบัดรักษาผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือกับทีมสุขภาพ
 ในการที่จะดูแลเด็ก และส่งเสริมเด็กให้มีพัฒนาการอย่างถูกต้องตามแผน การรักษา
 เช่น การฝึกเด็กออทิสติก (Autistic) เป็นต้น ในด้านโรงเรียน การศึกษาสำหรับผู้ปกครองจะ
 เป็นตัวเชื่อมระหว่างครูและผู้ปกครอง ในการที่จะเข้าใจเด็กร่วมกัน ครู เป็นผู้แปลพฤติกรรม
 เด็กให้ผู้ปกครองรับรู้ ให้คำแนะนำเพื่อแก้ปัญหา แสดงวิธีการที่เหมาะสมให้แก่ผู้ปกครอง
 ได้รับทราบ รวมถึงการแนะนำหนังสือที่น่าสนใจให้แก่ครู ซึ่งการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง
 นี้ อาจถูกกำหนดเป็นแผนมาก่อนหรือเกิดขึ้นโดยปัจจุบันก็ได้หลักสูตรการจัดการเรียนการ
 สอนของโรงเรียน แนะนำอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทางโรงเรียนใช้ วิธี การที่ปกครองจะ
 ช่วยเสริมการเรียนรู้แก่เด็กอย่างต่อเนื่องจากโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน
 การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กประณววัย เป็นการจัดการศึกษาที่มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริม
 ความรู้สร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ปกครอง เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก การส่งเสริมพัฒนาการ และ
 การช่วยให้เด็กบรรลุศักยภาพตามวัยอาจเกิดขึ้นในสถานรับเลี้ยงเด็ก โรงเรียนเลี้ยงเด็ก
 โรงเรียนอนุบาลหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การประชุมปรึกษาสำหรับผู้ปกครอง (Parent
 Conference) เป็นการประชุมที่ครูและสมาชิกครอบครัวจะได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและการรับรู้
 ซึ่งกันและกัน ที่ลุ่มลึกมากกว่าวิธีอื่น จุดประสงค์ของการประชุมแบบ นี้มุ่งเน้นการช่วยเด็ก
 ด้านการเจริญเติบโต และการเรียนรู้ที่ดี การประชุมผู้ปกครอง (Parent eeting) เป็นการ
 ประชุมผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อเป็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เป็นการประชุม
 กลุ่มใหญ่สำหรับผู้ปกครองทั้งหมด ที่เปิดให้ผู้ปกครองได้เข้ามาร่วมชุมนุม เพื่อพบปะ
 สังสรรค์ ระหว่างกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับรู้เรื่องของโรงเรียนจุดประสงค์
 ของการประชุมผู้ปกครองและการปรึกษาผู้ปกครองที่สำคัญมุ่ง เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าร่วมใน
 การศึกษาร่วมกับผู้ปกครอง แจ้งความก้าวหน้าของเด็กแก่ผู้ปกครอง แจ้งกระบวนการ การศึกษา
 ที่โรงเรียนจัดขึ้นสำหรับเด็ก แลกเปลี่ยนการเรียนรู้สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของเด็กทั้งที่
 บ้านและโรงเรียน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองระบาย ตามและอภิปรายเรื่องที่คับข้องใจเกี่ยวกับ

ครู เด็ก และโรงเรียน สร้างความเข้าใจความมุ่งหวังของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก สร้างเครือข่าย การสื่อสารผู้ปกครอง ครูและเด็ก สร้างจุดประสงค์ของความร่วมมือกันระหว่างครู และ ผู้ปกครอง สอนทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้ปกครองจะได้นำไปใช้กับเด็กที่บ้าน เพื่อเกิดการ เรียนรู้ของเด็กอย่างต่อเนื่องในการศึกษาต่อไป

3. บทบาทของพ่อแม่กับการพัฒนาการศึกษาของลูก

บทบาทของพ่อแม่กับการพัฒนา การศึกษาของลูกนั้น ดร.เจ็จันทร จงสถิตอยู่ กรรม การบริหาร สปศ. ได้กล่าวถึงปัจจัย 2 ประการที่จะมีส่วนช่วยในการกระตุ้นและ ส่งเสริมให้การเข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษาของพ่อแม่ผู้ปกครอง มีประสิทธิภาพและ ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง ดังนี้

3.1 การเข้าไปมีส่วนร่วมเป็น "กรรมการสถานศึกษา" โดยความร่วมมือกัน ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนชุมชน รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น ให้เข้ามาเป็นกรรมการร่วมกัน ในการสร้างนโยบายต่างๆ เพื่อสนับสนุนรูปแบบการ บริหารจัดการ โรงเรียนแบบใหม่ตามที่ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้

3.2 ผู้ปกครองและครูต้องรู้ถึงสิทธิ และบทบาทหน้าที่ของตนเอง อย่า ก้าวท้าวในหน้าที่ของแต่ละฝ่าย พ่อแม่ต้องเข้าใจบทบาทของตนเองว่าจะให้ความร่วมมือ กับ โรงเรียนอย่างไร เพื่อให้ลูกเกิดการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ ส่วนครูก็ต้องเข้าใจพ่อ แม่ ผู้ปกครอง เข้าใจเด็กนักเรียนและเปิดทางให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันขึ้น เพื่อช่วย แก้ไขปัญหาของเด็กนักเรียนอันเป็นจุดหมายปลายทางที่ตั้งไว้ร่วมกันทั้งนี้กลุ่มผู้ปกครองอาจ รวมกลุ่มกัน เพื่อสร้างเครือข่ายของตนเองขึ้น เพื่อสนับสนุนในการทำงานของกรรมการ สถานศึกษา เช่นส่งตัวแทนของเครือข่ายเข้าไปเป็นกรรมการสถานศึกษาหรือส่งเรื่องราม ข่าวดสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับเด็กนักเรียนให้กรรมการสถานศึกษารับทราบ ซึ่งการสร้าง เครือข่ายนี้จะให้ประโยชน์ในแง่ของการดำเนินงานของกรรมการ อาจได้รับการสนับสนุน จากผู้ปกครอง ชุมชนรอบข้าง หรือศิษย์เก่า ตามความถนัดหรือสารอาชีพของแต่ละคน เพื่อ เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้มากที่สุด ดร. เจ็จันทรยังกล่าวว่า ในการสร้าง เครือข่ายนั้น ถ้าหากเกิดขึ้นมาจากกลุ่มของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ตระหนักในหน้าที่ของตนแล้ว เครือข่ายนั้นจะมีความเข้มแข็งใกล้ชิดสนิทสนมกันและประสบความสำเร็จมากกว่าเครือข่าย ที่จัดตั้งขึ้น

กล่าวโดยสรุป ผู้ปกครองกับการจัดการศึกษา คือการศึกษาสำหรับผู้ปกครองจะ เป็นตัวเชื่อมระหว่างครูและผู้ปกครอง ในการที่จะเข้าใจเด็กร่วมกัน ครู เป็นผู้แปล พฤติกรรมเด็กให้ผู้ปกครองรับรู้ ให้คำแนะนำเพื่อแก้ปัญหา แสดงวิธีการที่เหมาะสมให้แก่

ผู้ปกครองได้รับทราบ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อเสริมสร้างศักยภาพการเลี้ยงดู ให้ถูกต้องและมีพัฒนาการที่ดี สร้างเสริมความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็ก สามารถส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามวัยได้อย่างถูกต้อง สามารถสังเกตพฤติกรรมและปัญหาของเด็กอย่างเข้าใจสร้างเจตคติที่ถูกต้องในการเลี้ยงดูเด็ก สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองในการดูแลเด็ก ผู้ปกครองต้องรับรู้ต่อกลไกปัญหาและพัฒนาการของเด็ก เพื่อการสร้างเสริมเด็กที่ถูกต้อง

มาตรฐานการดำเนินการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2551ข : 10-20) ได้กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือสนับสนุนของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการศึกษาระดับปฐมวัย ผู้บริหารติดตามความก้าวหน้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนระหว่างผู้บริหารกับ ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้ จัดเวทีประชาคม เพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และต้องมีจำนวนเด็กเล็กอายุ 2-5 ปี ที่จะเข้ารับบริการไม่น้อยกว่า 20 คน จัดทำโครงการและแผนจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขอความเห็นชอบสภาท้องถิ่น จัดทำประกาศจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดทำแผนดำเนินงาน ได้แก่ สำรวจสำโนประชากรเด็กเล็กอายุ 2-5 ปี แผนรับนักเรียน การจัดบุคลากร การจัดชั้นเรียน และการงบประมาณ จัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รายงานการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในด้านการย้ายรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดทำเวทีประชาคม เพื่อสำรวจความต้องการของชุมชน การจัดประชาคมและส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อยู่ ระยะเวลาเรียนรู้อันรอบปีการศึกษา เริ่มต้นปีการศึกษาในวันที่ 16 พฤษภาคม และสิ้นปีการศึกษาในวันที่ 15 พฤษภาคม ของปีถัดไป โดยให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดภาคเรียนรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า 230 วัน และปิดภาคเรียนตามปกติในรอบปีการศึกษา ดังนี้ ภาคเรียนที่ 1 วันเปิดเรียน วันที่ 16 พฤษภาคม วันปิดภาคเรียนวันที่ 11 ตุลาคม ภาคเรียนที่ 2 วันเปิดภาคเรียนวันที่ 1 พฤศจิกายน วันปิดภาคเรียนวันที่ 1 เมษายน ของปีถัดไปในด้านการบริการส่งเสริม

สนับสนุนเด็กเล็กได้แก่ อาหารกลางวัน อาหารว่าง เครื่องนอน อาหารเสริมนม วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ การศึกษา และวัสดุครุภัณฑ์ การตรวจสุขภาพเด็กเล็กประจำปี

มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านบุคลากร

มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(2551ก : 14-20) ด้านบุคลากร บุคลากรที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรง และพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่นจะต้องมีคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ ครูผู้สอนมีความสามารถและมีทักษะในการสอนครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ครูผู้สอนดูแลความปลอดภัยของเด็ก มีประสบการณ์สอนของครูผู้ดูแลเด็ก มีบุคลิกภาพครูผู้ดูแลเด็ก ครูผู้สอนมีความสามารถและมีทักษะในการสอนครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่หลากหลาย ครูผู้สอนดูแลความปลอดภัยของเด็ก มีประสบการณ์สอนของครูผู้ดูแลเด็ก ครูผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กการบริหารงานบุคคล การกำหนดอัตราบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 อัตรา มีอัตราครูผู้ดูแลเด็กตามสัดส่วน ครู : นักเรียน 1 : 2 หากมีเศษตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปให้เพิ่มครูผู้ดูแลเด็กได้อีก 1 คน โดยจัดการศึกษาห้องละ 20 คน

มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

3.1 ด้านอาคารสถานที่อบรมเลี้ยงดูจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้แก่เด็กเล็ก สถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขนาดอาคารเรียนควรเป็นอาคารชั้นเดียวหากเป็นอาคาร 2 ชั้น ต้องมีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น และความสูงของห้องจากพื้นถึงเพดานไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร และมีสถานที่ประกอบอาหารและความสะอาดภายในบริเวณพื้นที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สภาพห้องเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย

3.2 ด้านสิ่งแวดล้อม ภายในอาคารมีแสงสว่างจากธรรมชาติ สม่ำเสมอทั่วทั้งห้องเพื่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กเล็ก เสียง ต้องอยู่ในระดับไม่ดังเกินไป อาคารควรตั้งอยู่ในบริเวณที่ระดับเสียงเหมาะสม การถ่ายเทอากาศได้สะดวก โดยมีพื้นที่ของหน้าต่าง ประตู และช่องลม รวมกันแล้วไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ของพื้นที่ห้อง

3.3 ด้านความปลอดภัยเป็นมาตรฐานการป้องกัน เพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นต้น เช่น ติดตั้งระบบและอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย หรือเครื่องตัดไฟภายในบริเวณอาคาร

มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

การอบรมเลี้ยงดูการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก อายุ 2 ถึง 5 ปี มีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของกล้ามเนื้อ มีกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กทำงานร่วมกัน มี

กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางภาษา มีสื่อการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยของเด็กเพื่อให้เด็กเล็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู และได้รับการศึกษาเพื่อการพัฒนาทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัย และความสามารถของเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย และหลักการ ซึ่งการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กเล็กตั้งแต่วัยแรกเกิดถึง 5 ปี (5 ปี หมายถึง อายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน) มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก มีการ บูรณาการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ให้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน การจัดการศึกษาปฐมวัย หลักการอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์การเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับผู้ใกล้ชิด เช่น หัวหน้าศูนย์/ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ปกครอง/ชุมชน โดยครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงวิถีชีวิตของเด็ก กิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น มีชีวิตประจำวันที่มีคุณภาพ ร่วมมือกันระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย เด็กอายุ 2 ปี โดยร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี ใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน มีจิตใจว่าเรงเบิกบาน แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และสิ่งแวดล้อมรอบตัว ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย สนใจเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย สาระการเรียนรู้รายปี ระยะเวลาเรียน การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการเด็ก การบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมประจำวัน กำหนดระยะในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กและยึดหยุ่น ได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก

วัย 2 ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ 5 นาที

วัย 3 ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ 8 นาที

วัย 4 ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ 12 นาที

วัย 5 ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ 15 นาที

ด้านการประเมินคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สามารถประเมินคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้โดยใช้มาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรฐานและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของชุมชน

มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนทุกภาคส่วน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเช่นการประชาสัมพันธ์ผลงาน ข่าวสารและกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ การเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองได้มีส่วนร่วม ผู้ปกครองและชุมชน ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานเช่น การบริจาคทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ด้านความ สัมพันธ์กับชุมชน คือ จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้าน จัดทำสมุดสื่อสารระหว่างศูนย์กับผู้ปกครอง จัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้กับผู้ปกครอง จัดให้มีมุมเรียนรู้ผู้ปกครอง จัดกิจกรรมการแสดงผลงานของเด็กเข้าร่วมใน โอกาสต่างๆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการชุมชน เกี่ยวกับอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และอื่นๆ

มาตรฐานที่ 6 มาตรฐาน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

การส่งเสริมสร้างเครือข่าย การพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาค เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการพัฒนาเด็กปฐมวัย เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์ พัฒนา เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นพื้นฐานของการศึกษา เพื่อพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพ จึงต้องส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาค โดยมีวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทางด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

กล่าวโดยสรุป รัฐให้ความสำคัญต่อการพัฒนา และการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2553 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการศึกษาระดับปฐมวัย ติดตามความก้าวหน้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนระหว่างผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง ตามมาตรฐานด้านบุคลากร ครูผู้สอนมีความสามารถและมีทักษะในการสอน ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ครูผู้สอนดูแลความปลอดภัยของเด็ก มีประสพ การณ์ สอนของครูผู้ดูแลเด็ก มีบุคลิกภาพครูผู้ดูแลเด็กครูผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กมาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เป็นสถานที่อบรมเลี้ยงดูจัดประสพการณ์ และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อีกเด็กเล็ก สถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขนาดอาคารเรียนควรเป็นอาคารชั้นเดียว และมี

สถานที่ประกอบอาหาร และความสะอาดภายในบริเวณพื้นที่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สภาพห้องเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย สิ่งแวดล้อมพื้นที่สำหรับนอนอากาศถ่ายเทสะดวก ความปลอดภัยเป็นมาตรฐานการป้องกัน เพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นต้น มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร การอบรมเลี้ยงดูการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก อายุ 2 ถึง 5 ปี มีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของกล้ามเนื้อ มีกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กทำงานร่วมกันมีกิจกรรม ที่ส่งเสริมทักษะทางภาษามีสื่อการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยของเด็ก มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเช่นการประชาสัมพันธ์ผลงาน ข่าวสารและกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ การเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง ได้มีส่วนร่วม ผู้ปกครองและชุมชน ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานเช่น การบริจาคทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย การส่งเสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาค เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการพัฒนาเด็กปฐมวัย เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

สภาพทั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 2 ตำบล โลกสะอาด อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ และอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอเมืองชัย ห่างจากอำเภอเมืองชัย ประมาณ 10 กิโลเมตร และอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดกาฬสินธุ์ ห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ประมาณ 30 กิโลเมตร สภาพพื้นที่โดยทั่วไปศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มีเขตติดต่อพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลใกล้เคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนศิลาแลง อำเภอเมืองชัย อำเภอกมลาไสย และองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

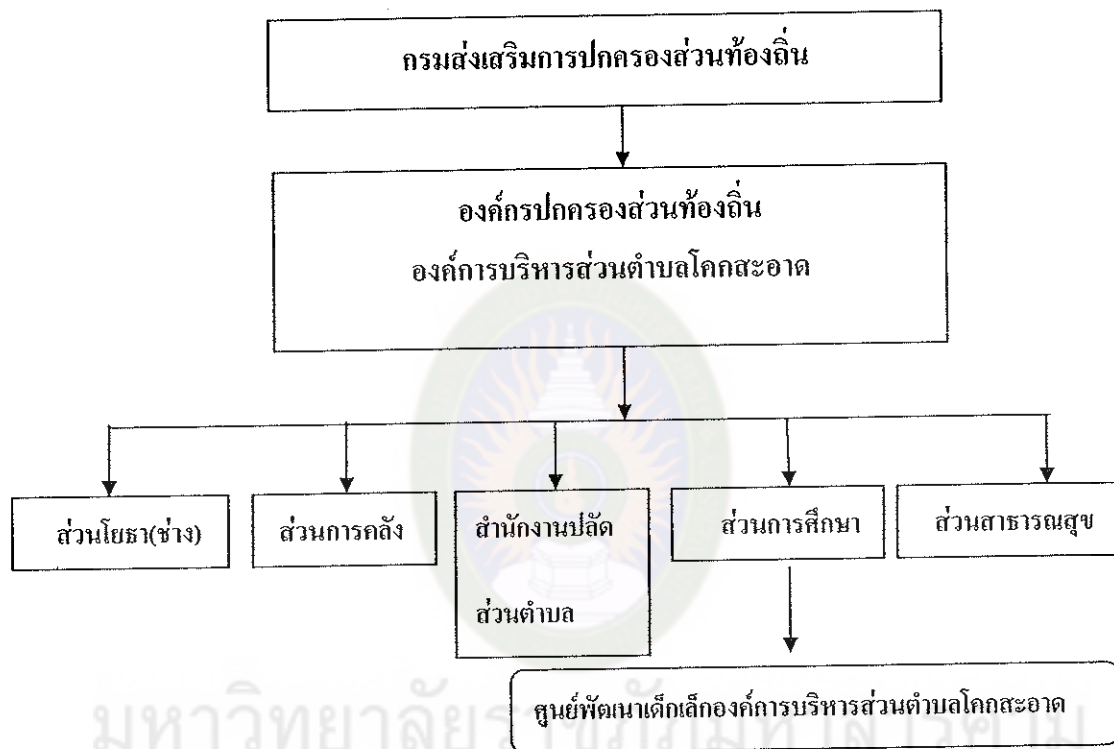
ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตอกแป้น อำเภอยางตลาด และอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย และองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองชัยพัฒนา อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองชัยพัฒนา อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

1. พื้นที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด ตั้งในพื้นที่สำนักงาน องค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด โดยมีพื้นที่ประมาณ 35 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 21,893 ไร่

แผนภาพที่ 2 สายการบังคับบัญชาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ที่มา : ทำเนียบองค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด

2. ประวัติความเป็นมา และการดำเนินการ

ว่าด้วยกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่

1) พ.ศ. 2545 กำหนดให้กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ถ่ายโอนภารกิจศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษา และกิจกรรมอาหารเสริม (นม) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 – 2545 ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด จึงได้รับการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำบลโลกสะอาด ซึ่งได้เปิดทำการเรียนการสอนมาตั้งแต่ ปีการศึกษา 2544 โดยได้รับการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนี้ ถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก(พช.) บ้านโคกประสิทธิ์ จำนวน 1 แห่ง , ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด(ศดว.) วัดบ้านโนนชัย จำนวน 1 แห่ง , ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด(บ้านหนองเม็ก) จำนวน 1 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (ศ.สพช.) (บ้านหนองบัว) จำนวน 1 แห่ง รวมเป็น 4 แห่ง เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบมีคุณภาพและมาตรฐานสามารถให้บริการตอบสนองชุมชนอย่างทั่วถึง ซึ่งในระยะเริ่มต้นใช้อาคารสถานที่โรงเรียนประถมศึกษาในเขตตำบลโคกสะอาดเป็นอาคารศูนย์พัฒนาเด็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ต่อมาในปีการศึกษา 2547 ได้รับงบประมาณจำนวน 140,000 บาท ในการก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นศูนย์เดียว ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด โดยมีการจัดรถรับ-ส่งนักเรียนตลอดทั้งพื้นที่ที่รับผิดชอบอันก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ปกครอง เป็นอย่างมากช่วยลดภาระในอบรบการเลี้ยงดูผู้ปกครอง จึงได้มีโอกาสในการประกอบอาชีพหารายได้เพื่อเลี้ยงดูครอบครัวเพิ่มมากขึ้น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ต.โคกสะอาด อ.เมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ 1 มีนาคม 2544 เนื่องจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ได้ปรึกษากับสมาชิก อบต.โคกสะอาด ในช่วงที่ได้ประชาคมหมู่บ้านและได้ทำการสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่ จึงได้ทราบว่า ประชาชนมีความต้องการดังนี้

2.1 ต้องการให้ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด สร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อรับเด็กเข้าเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน

2.2 เพื่อแบ่งเบาภาระในการเลี้ยงดูบุตรหลานของประชาชน

2.3 เพื่อประชาชนจะได้มีเวลาในการประกอบอาชีพ

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กเล็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม - วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าตนเองและสังคม วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัย (อนุบาล) มุ่งให้เด็กพัฒนาความพร้อมทั้ง 4 ด้าน มีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพจิตดี มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ ประหยัด รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม แสดงออกตามประเพณีวัฒนธรรม และมีความเป็นไทย มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และการช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย มีนิสัยรักการอ่าน รักการเรียนรู้ ใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ ปฏิบัติเป็นสมาชิกที่ดี และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โดยชุมชน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งได้เปิดทำการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 ผู้ปกครองและเด็กนักเรียน ในพื้นที่ ได้รับการบริการจากศูนย์พัฒนาเด็กในด้านต่างๆ ตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 ด้าน คือ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานด้านบุคลากร มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตาม

หลักสูตร มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการตามหลักการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

สรุปประเด็นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 2 ตำบล โลกสะอาด อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 1) พ.ศ.2545 กำหนดให้กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ถ่ายโอนภารกิจศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษา และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 18 และมาตรา 4 โดยจะต้องมีความรับผิดชอบให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เปิดทำการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 ผู้ปกครองเด็กในพื้นที่และเด็กนักเรียน ซึ่งได้รับการบริการจากศูนย์พัฒนาเด็กในด้านต่างๆ ตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 ด้าน คือ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานด้านบุคลากร มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรม ตามหลักสูตร มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้ผู้ปกครองและเด็กนักเรียน ในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ สร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการตามหลักการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมเด็กและเยาวชนในตำบลเกิดการพัฒนากิจการของเด็กแต่ละคน มุ่งให้เด็กพัฒนาความพร้อมทั้ง 4 ด้าน มีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพจิตดี มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ ประหยัด รักธรรมชาติสิ่งแวดล้อม แสดงออกตามประเพณีวัฒนธรรม และมีความเป็นไทย มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และการช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย มีนิสัยรักการอ่าน รักการเรียนรู้ ใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ ปฏิบัติเป็นสมาชิกที่ดี และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิชชุดา งามปลอด (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังดังนี้

1. ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนคาดหวังให้เน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนต่อในระดับประถมศึกษา โดยเสริมให้กล้าแสดงออกและมีทักษะในการติดต่อกับผู้อื่น ควรให้การบ้านทุกวัน เน้นการอบรมสั่งสอนด้านความซื่อสัตย์

2. ด้านครูผู้สอนคาดหวังให้ครูเอาใจใส่ต่อเด็ก มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา

พัฒนาการเด็ก ถ้าเด็กมีปัญหาด้านการเรียนควร ร่วมมือกันแก้ไข ครูไม่จำเป็นต้องจบสาขาอนุบาล แต่ต้องสามารถแก้ไข ครูไม่จำเป็นต้องจบสาขาอนุบาลแต่ต้องสามารถสอนได้หรือผ่านการอบรม ด้านอนุบาล

3. ด้านสื่อการสอน คาดหวังให้ใช้สื่อประเภทเสริมความพร้อมทาง คณิตศาสตร์และกิจกรรมอื่น และควรเป็นสื่อที่ส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์
4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมคาดหวังให้ห้องเรียนสะอาดถูกสุขลักษณะ อากาศถ่ายเทสะดวกมีเครื่องเล่นสนามที่เหมาะสม
5. ด้านบริการอื่นๆ คาดหวังให้มีการจัดบริการอาหารว่างและอาหารกลางวัน ที่ถูกหลักโภชนาการ
6. ด้านการประเมินผลคาดหวังให้ทำการประเมินผลเดือนละครั้งด้วยวิธี ตรวจสอบผลงานเด็ก

สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ (2542 : 21) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล เกือบทั้งหมดต้องการจัดการศึกษา ด้วยตนเอง เนื่องจากจะทำให้การศึกษาสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นและประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วยตนเอง สำหรับอำนาจการบริหารจัดการที่ต้องการนั้นต้องการอำนาจ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานงบประมาณ ส่วนระดับการศึกษา ที่ต้องการจัดเห็นว่าขึ้นอยู่กับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง ในด้านปัญหา อุปสรรคที่เห็นว่าอาจจะเกิดขึ้น คือปัญหาการยอมรับจากภายนอกเกี่ยวกับความรู้และความสามารถ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นเรื่องที่องค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละแห่งจะต้องพัฒนา ตนเอง

สุรัช ใจชุ่มชื่น (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาและบริการของ โรงเรียนอนุบาลประเสริฐสุข อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลของการวิจัย พบว่า 1.) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษา และการบริการของ โรงเรียนอนุบาลประเสริฐสุข อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก 2.) ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา และบริการของ โรงเรียนอนุบาลประเสริฐสุข อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3.) ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาและบริการของ โรงเรียนอนุบาลประเสริฐสุข อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านอำนาจการและบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและ 4.) ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัด

การศึกษาและบริการของโรงเรียนอนุบาลประเสริฐสุข อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียนในปกครองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พงษ์พจน์ เพ็ชรศิลป์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่าความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยรวมเห็นด้วย โดยมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคลากรและการบริหารจัดการมากที่สุด รองลงมาเห็นด้วยต่อการดำเนินงานในด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน ประชาชนเห็นด้วยน้อยที่สุด

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทั่วไปของประชาชนกับความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่าลักษณะทั่วไปของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ต่อเดือน อาชีพ และการส่งบุตรเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประชาชนไม่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

อำนาจ นกโต (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยครั้งนี้พบว่า

ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือค่าเฉลี่ย 4.13 จากคะแนนเต็ม 5 เมื่อพิจารณาหลายด้าน พบว่ามีความพึงพอใจมากทุกด้าน โดยประชาชนมีความพึงพอใจ ด้านบุคลากร เป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่สภาพแวดล้อม ด้านบริการต่างๆ และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนเป็นอันดับสุดท้าย

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น พบว่าประชาชนต้องการให้มีการพัฒนาในด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม เป็นอันดับที่ 1 (ร้อยละ 52.2) เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน (ร้อยละ 4.3) เป็นอันดับสุดท้าย

ศิรินาถ สุกบุญ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนในประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอิฐ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอิฐ โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง รายด้านอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือด้านกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคลากร และด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชน และการประชาสัมพันธ์

ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอิฐ ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยประชาชนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่และการดูแลเด็กเล็กในแต่ละวัน ของผู้ดูแลเด็กมากที่สุด

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอิฐ มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีแนวโน้มว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยิ่งสูงขึ้น จะทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจมากขึ้น

ธีระทัศน์ ทองปิ่น (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร ด้านการบริหาร ด้านบุคลากร พัฒนาด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา ด้านอาคารสถานที่ ด้านโภชนาการและด้านงบประมาณ โดยรวมมีระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าการดำเนินการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้ปกครองกับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คาดหวังให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดการที่มีคุณภาพในทุกๆ ด้าน เช่นด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านบุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถ ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน คาดหวังให้เน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนต่อในระดับประถมศึกษา จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ลักษณะทั่วไปของประชาชนกับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่าลักษณะทั่วไปของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ระยะเวลา และการส่งบุตรเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประชาชน มีผลต่อความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น พบว่าประชาชนต้องการให้มีการพัฒนาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม มากที่สุด เพื่อเกิดความปลอดภัยในชีวิตของเด็ก เช่นสภาพห้องเรียนมีความสะอาด สถานที่ประกอบอาหาร มีพื้นที่สำหรับนอนอากาศถ่ายเทสะดวก อุปกรณ์เครื่องใช้สำหรับเด็กสะอาด ผู้ปกครองต้องการมากที่สุดในการบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก